

ger var der fra vestlig side stærk modstand mod at forsøge at foretage en definition af aggression, men på tredje mødesamling var der sket en vis tilnærmelse mellem parterne, hvad der prægede debatten på 25. generalforsamling.

II. Debatten.

Debatten blev indledt af den norske repræsentant i 6. udvalg, der havde været rapportør under møderækken i Geneve, og som introducerede rapporten. Udvalget havde ikke kunnet færdiggøre sin opgave, hvorfor det henstillede til plenarforsamlingen, at det fortsatte sin opgave så tidligt som muligt i 1971.

På møderækken havde der for første gang været enighed om, at man burde forsøge at definere aggression, og at denne definition skulle bestå af visse principielle udtalelser og derfor skulle i en ikke udtømmende fortegnelse nævnes de mest typiske aggressionshandlinger.

Som udgangspunkt for forhandlingen blev anvendt de allerede under anden møderække fremsatte 3 definitionsforslag, et sovjetisk forslag, et forslag fremsat af 13 mindre lande (Colombia, Cypern, Ecuador, Ghana, Guyana, Haiti, Iran, Jugoslavien, Madagascar, Mexico, Spanien, Uganda og Uruguay) samt et forslag af 6 vestlige lande (Australien, Canada, Italien, Japan, Storbritannien og USA).

Debatten i særudvalget havde koncentreret sig om at nå til en definition af aggression i betydningen brug af væbnet magt i strid med FN-pagten.

Debatten i 6. udvalg fulgte i vidt omfang de synspunkter, der er kommet til udtryk i særudvalgets rapport. De afro-asiatiske og latinamerikanske lande gav gennemgående udtryk for stor interesse for arbejdet og gik ind for, at man søgte at bringe det til afslutning så hurtigt som muligt. Sovjetunionen, der har taget initiativet til arbejdet og de andre østlande gav udtryk for, at en definition ville kunne bidrage til at forhindre aggression og således styrke FN's fredsbevarende funktioner.

Fra vestlig side har man opgivet sin tidligere modstand mod tanken om at definere aggression, selvom der stadig er en vis vestlig skepsis overfor særudvalgets arbejde. Ikke desto mindre viste debatten, at der i

løbet af 1970 er sket en tilnærmelse mellem østlige og vestlige synspunkter. På adskillige punkter består der dog fortsat betydelig uenighed.

Fra vestlig side står man fast på, at en definition kun kan være vejledende for sikkerhedsrådet under udøvelsen af rådets funktioner ifølge pagtens artikel 39. Fra østlig side tilstræber man støttet af mange ikke-vestlige lande en udtømmende definition som sikkerhedsrådet må følge ved afgørelsen af om aggression foreligger. Fra vestlig side afviser man, at en definition kan gøre indgreb i sikkerhedsrådets diskretionære beføjelser i henhold til pagten.

Fra vestlig side ønsker man, at definitionen ikke blot skal omfatte direkte, åbenlyse angrebshandlinger, men også indirekte, skjulte former for underminering af en stats uafhængighed og stabilitet. Fra østlandenes side afviser man ikke betydningen af subversiv virksomhed, men betvivler om den bør inddrages i definitionen. Østlandene ønsker heller ikke at politiske enheder, der ikke er anerkendt som stater, skal inddrages i definitionen således som de vestlige lande foreslår med henblik på situationen i Østtyskland, Nordkorea og andre områder, der ikke anerkendes af de vestlige lande.

Fra vestlig side ønsker man, at der ved afgørelsen af, om der foreligger aggression kan tages hensyn til den aggressive hensigt på samme måde som man i strafferetten lægger vægt på den forbryderiske hensigt. Dette afvises af de fleste ikke-vestlige lande, men Sovjetunionen gav under debatten på dette som på flere andre punkter, der er genstand for uoverensstemmelse, udtryk for vilje til at drøfte problemet med henblik på at finde en løsning.

Et af de vanskelige punkter under debatten var spørgsmålet om definitionen skal omfatte aggressionens juridiske virkninger. Alle ikke-vestlige lande mener, at virkningerne bør medtages under en eller anden form. Særlig de arabiske lande gik stærkt ind for, at definitionen skulle fastslå, at væbnet erobring og militær besættelse af et andet lands territorium er udtryk for aggression, der må medføre et internationalt ansvar. Fra vestlig side modsætter man sig at inddrage følgerne af aggressionen i selve definitionen, hvor de efter vestligt synspunkt ikke hører hjemme.